

13 grudnia to Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego

Dziś przypada 43. rocznica wybuchu stanu wojennego w Polsce. 13 grudnia to jednocześnie Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego.

---

13 grudnia 1981 r., to czarna karta w polskiej historii, data, która wielu polskim rodzinom kojarzy się z dramatycznymi konsekwencjami wprowadzenia 43 lata temu stanu wojennego. Władzę w Polsce przejęła wtedy Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), zostały zawieszono prawa obywatelskie. Na ulicach pojawiły się wojsko, milicja i czołgi. Internowano działaczy NSZZ „Solidarność” na czele z przewodniczącym Lechem Wałęsą.

Cel był jeden: zdławienie opozycji demokratycznej i obrona komunistycznego reżimu w PRL.

W odpowiedzi na to 14 grudnia rozpoczęły się strajki okupacyjne w wielu dużych zakładach przemysłowych i kopalniach. 16 grudnia, w trakcie pacyfikacji kopalni „Wujek”, funkcjonariusze ZOMO zastrzelili 9 górników.

W czasie trwania stanu wojennego zawieszono podstawowe prawa i wolności obywatelskie. Wprowadzono godzinę milicyjną, a na wyjazdy poza miejsce zamieszkania potrzebna była przepustka. Wprowadzono też tryb doraźny w sądach, zakazano strajków, demonstracji, milicja i wojsko mogły każdego legitymować i przeszukiwać. Korespondencja podlegała oficjalnej cenzurze, wyłączono telefony, uniemożliwiając m.in. wzywanie pogotowia ratunkowego i straży pożarnej. Większość najważniejszych instytucji i zakładów pracy została zmilitaryzowana i była kierowana przez ponad 8 tys. komisarzy wojskowych.

Stan wojenny zawieszono 31 grudnia 1982 r., a odwołano dopiero 22 lipca 1983 r. Nie jest znana dokładna liczba ofiar, które w wyniku wprowadzenia stanu wojennego poniosły śmierć. Szacuje się, że zginęło od kilkudziesięciu do ponad 100 osób. Nieznana jest również liczba tych, którzy stracili w tym okresie zdrowie na skutek prześladowań, bicia w trakcie śledztwa czy podczas demonstracji ulicznych.

W 2002 r. 13 grudnia został ustanowiony Dniem Pamięci Ofiar Stanu Wojennego.